

патріотичного виховання персоналу системи МВС України : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 берез. 2018 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. С. 236–238.

Отримано 27.02.2019

УДК 159.923.5:364.08

Володимир Володимирович КРАСНОВ,

завідувач кафедри педагогіки, психології,

медичного та фармацевтичного права

Національної медичної академії післядипломної освіти

імені П. Л. Шупика (м. Київ),

доктор медичних наук, кандидат педагогічних наук, професор

ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ПРАВООХОРОНЦЯ В УМОВАХ ПРОТИДІЇ РУЙНІВНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ВПЛИВУ

При підготовці правозахисників важливим є формування відповідних компетенцій, які спрямовані на правильну роботу з негативним інформаційним впливом. Основне підґрунтя інформаційної війни: кліпова свідомість і фрагментація когнітивної картини світу. Формування компетенцій соціального світогляду, особистої відповідальності перед суспільством, вміння працювати із критичним аналізом інформації дасть можливість попередити руйнівний вплив інформаційної війни.

В існуючих політичних умовах і ситуації, коли в Україні здійснюється комплекс військових і спеціальних організаційно-правових заходів українських силових структур, спрямований на протидію діяльності незаконних російських та проросійських збройних формувань у війні на сході України, дуже важливим є захист як самих правоохоронців, так і населення України від негативного інформаційного впливу.

Одним з важливих чинників такого протистояння є формування у правоохоронців відповідної психологічної та когнітивної стійкості до інформаційного впливу, здібностей до виявлення такого впливу та попередження його наслідків. Найбільш дієвим інструментом є введення в систему формування особистості майбутнього правоохоронця відповідних компетенцій.

Будь-який інформаційний вплив в рамках гібридної війни направлений на протиріччя, що існують в суспільстві. Передумови створення подібних протиріч засновані на специфіці сформованої когнітивної картини світу.

Еволюція людського суспільства закономірно відбувається в умовах постійного посилення двох протилежних факторів – індивідуалізм (дезінтеграція) і соціалізація (інтеграція). Властивість індивідуалізму

проявляється в руйнуванні існуючих соціальних інститутів, в т.ч. сім'ї, виховання, етики тощо. Прагнення до соціалізації проявляється через різке зростання популярності соціальних мереж, які віртуальністю замінюють потребу у фізичній взаємодії. Індивідуалізм призводить до фрагментації когнітивної картини світу, що виражається в посиленні кліпової свідомості. Віртуалізація соціальних зв'язків призводить до переважання вербального (письмового) сприйняття реальності при спілкуванні. Це призводить до суттєвого спотворення смислів в актах комунікації (в порівнянні з невербальними інструментами). У свою чергу, вербалізація (текстуалізація) соціальних зв'язків залишає великий простір для маніпулювання намірами, з якими людина / групи здійснюють соціальну взаємодію.

Таким чином, ми припускаємо наступну послідовність причинно-наслідкових зв'язків, які призводять до підвищеної ефективності негативних інформаційних впливів: 1) еволюційне посилення диспозиції «індивідуалізм-соціалізація»; 2) віртуалізація соціальних зв'язків з переважанням письмової комунікації; 3) кліпова свідомість і фрагментація когнітивної картини світу; 4) втрата критичності у сприйнятті інформаційних меседжів; 5) великий простір для зловмисного маніпулювання спотвореними інформаційними меседжами.

Ми вважаємо, що при підготовці правозахисників важливим є формування відповідних компетенцій, які спрямовані на правильну роботу з негативним інформаційним впливом і попередження його руйнівного впливу.

Для цього необхідно активно впроваджувати в системи підготовки правоохоронців компетентності щодо соціалізації особистості (на основі соціального світогляду). Розвивати здатність працювати з альтернативною інформацією (критичне мислення). Формувати моделі поведінки, орієнтовані на побудову об'єднуючих зв'язків в будь-яких соціальних системах і рівнях. Соціальний світогляд має ґрунтуватися на: баченні особистої мети розвитку в межах мети розвитку суспільства; пріоритеті «об'єднання» як фактора забезпечення сталого розвитку суспільства.

Серед важливих компетенцій є: орієнтація у різних моделях інформаційної поведінки; вміння аналізувати соціальну напругу (в т.ч. в соцмережах) і спрацьовувати на випередження; вміння організовувати інформаційне роз'яснення цілей дії державних органів. Необхідним є формування та виховання принципів відповідальності перед суспільством (соціальна відповідальність визначається як здатність ставити благополуччя суспільства на один рівень з власним благополуччям).

Отримано 01.03.2019

